

TARN TK polgaş
Profes Töp cäyiläli-
niñ organı

„Şbn“ solunnu cagbır ertte:
Xuuzunda cagbırlarga:
1 cılda . . . 5 akş. — 3 ajdan kudu
6 ajda . . . 3 akş. — cagbıga
3 ajda . . . 1 ak. 80. — albas

Solun cagbıdar cerler: Töp xarızaa kontorı, oon
kedee salırlar polgaş poştacçılarga cagbıdar
Alban polgaş yletpyr
cerleringe cagbırlar:
1 cılda . . . 8 akş.
6 ajda . . . 5 akş.
„Şbn“ solun redaksıyannıñ adrezi: Kızıl-xoorañ,
Revolus şöly. Setfinkin kudumcu, razıñ № 2.

1936 cıldın
mart 25 xynynde
sreda № 25 (526)

ARN TK prezidiymynıñ targazı eş Toka po 3 ajnıñ 18-tiñ xynynde Elegeste „Toka“ tep attıq kyrekonomga pargan.

Pargantoraan, tus kyrekonom caskı tarılgaa kancaar peletkenip turarınñ tugajın nam uyrıynıñ targazı eş Tyktyq-ool-pile cugaalaşkan. Oon kyrekonomnıñ arıqda ineenden egelees xamık cerlerin kezip kergen.

Ceder, cetpes cıylderni ajttır perip coraan. Oon kyrekonomnıñ direktoru eş Kara-ool eep kelgen.

Eş-öerler, caskı tarılgaga peletkeiis ekki-le ekki tep turar tur. Peletkel enir cılgızından piccii cediişkinniq tur. bncalza-taa, tola pergen cediişkin tep ideger olurup polbas.

Traktorlarnıñ septeeni ekki-le tur. Men xıpar koryp turdum. bncalza-taa, xırtıyın paa cok tur. Onu 4 a. 15-te pelen kılır alır. Am 17 toon kıvar-suq cok tur. Onu paza po xuussaada peletkep algan turar.

Andazınarabıys par tep turza-taa, am 30 andazınñ pizi cok tur. Andazın pizi xarın artık turar uzurluq. Pireezi teger arpaarga, onu targan pizer cıdırda, pıreezin sup algaş tarıp turar polza, ekki polgaj. 30 pisti 4 a. 15-te tır alza coguur. Oon ıñaj egee, tylgıyır par-pe? Ol-ol cıyılderni pyryn peletkep alır xerek. Piccii-le cybe tudaj peer polza, azyga şaptık poor polgaj.

Aattın sanı cetpes, kyzy ortumaktan kudu tur. Aattın aza-alı paksıaan, mıjak-sidiin cetpe yndırves, adaa ton, cemın ekki taarıştırtır perbes tur. Am oorga-zy ojbak 26 aattı azy keldertirajın, po xynden egelep azaar ekkiirtir polgaş tarılgaga kırı aat pygydezın 4 ajnıñ 1-den ıñaj öske azy kılajın azyr egeleze coguur. Aat ergelekcinde nam kezıgınnıñ tarılgaga kırıde, cangıs-taa aat pagaj tur-guspañın, şıptuzun kadık tur-guzar xerek.

Nam, cazaaktan kyrekonomnar xoranıvaan yrezin cazyr polvas teen polgaj. Am slernin yrezin er xoranıvaan ıñkazı! yrezinni şıptuzun xoranıva coguur. Traktorcularnıñ praktiktadı uzurluq. Pır eves, ol yjede tarılg şölyn-ce traktornı şımcıdıp coruda albas appaar polza, xorzok. Taraa cazar ulus 10 xerek turda, am 2-le kızı par. Cerle kaadır peletkeer talazı cetpes tur, agroteknik polgyıy cok. Pelen agronomnar par tur, cyge öerenmes-sler? Xarın sler polza, kyrekonomnıñ paaştaar ulustar tur-sler, ešter. Agroteknik ertte-minge öerenir, traktorga öerenir, sanakcınıñ bugaldırğa cedirer polgaş oon-taa öskelerni öerenir, teşir uzurluq.

bncangas, tarılgaga 100 xıu peletkenip algaş, yner ajnıñ 15-te-pe, azy 20-de-pe, şenelde kılzınarza ekki poor. Şeneldeni tygyyn ulustar keep koor appaar polgaj. ıncan cyu-cıy-taa mır-ıñaj pelen cıskaalırkan turar xerek.

Am slerde azy curumu cetpes, azyldın xıvaaldıq ajttışkıñ cok tur. Po coruk koncuq negeldeliq polur. Azyldın öskeni-ñ şalıñnıñ nemej teleeri cıgula, cızeleerge, pır kızı, pır xın traktar-pile 3 ganı andarar cı-

zektiq turgaş, 4 ganı andargan polza, oon azyr kyyssetkenin şalıñnıñ temgilerinden piccii kö-vej kıldır peer uzurluq. Slerde xın sanaar azy kövej tur, xın sanaavajın, azyldın pydyrımcy-lyyn ar koor xerek.

Am ee cok coruk koncuq kö-vej tur. Kım kızı cıny kancaar-ı, todargaj ajttır peer. Seriden tyzyrgen xarın kedee azy-agı-ñnıñ maşınalarnıñ kılzınga ty-zyrgennin xeree cer-le cyu cyv-el, ešter? Onu kancaar koryp turar ırğı? Aat, xomuuttı taarış-tyr tugaarlaaş, ol aattın, po aattın xomuudu po tur tep, paaşzınga kedirip turgaş taarış-tyr cıskaar alır uzurluq. Şan-aktıñ pır-pır cyvezi cetpes, oq-ılnar curum cok. Onu suq cıskaaldıq, curumnuq salır xer-ek. Cybe yreen kızıden teledir. Aattı ekki azaagan kızıni şan-naan, traktornı ekki corutkan kızıni şannaar xerek.

Brigattarga amdıgaaştan cerin yler peer appaar. Olar amdıga-aştan cerin aştar, majgıñnıñ xar alır, ozuk-razıñnıñ adaan kazır alır polgaj.

Am slernin 150 xıre kızıner iştinde jozulıq-la azyga yner kızı 50 xıre-le tur. Azyldın cı-ryñ 4 ajnıñ 15-te kyyssep alza coguur. Nam kezıgınnıñ xar-ıssalgalandır, am kelir caa azyldın pıñnıñ algaş, olarnı murnaj öeredir uzurluq.

Puga brakta elek ıñkaş. Po cılyñ uluq yjer poluru cadavas. Pugañnıñ öözın 4 ajnıñ 15-te toozar. Pugañnıñ unun maj ajnıñ 1-de toozar. Puga tezy-pile po arazınga telefon turguzar. Tele-fon cok polza, puga tezy yrelı perze, po arazınga aat-pile cy-gırtıy olurı-ce, ol yrelgen cer kış cetirıejin paar, telefon pol-za, toraan tolgaptar polgaj.

Azyldın pıñnıñ amdıral pıjda-lyñ saızradır. Bıaş majgıñnıñ pısten teere, rızık, caas ötes cy-be teledıe, uluq karılg yndır-vezinıñ argazın podar, onu kıl-ıñnıñ argazı cıy? Onu moon songaar cugaalazır koryzınerze ekki poor. Sugat idiin 4 a. 15-ten peer tooza peletkep alza ekki.

Maj 1-ge cedir razıñ-palgattı cıgajlaar. Ol tugajın profes uyrı korejın, yrdıne pergen tur. Xej azyldın turar cerge razıñnıñ sup peer appaar. Klıptu septeerı cıgula.

Stolovajñ amdıgaaştan seğı-der. Oon azyldın pıñnıñ uruqlar-ny suq amdıgaaştan surgaar xerek. Xovuga odaar bıaştı paza amdan peletkep alır, pır eves ol yjede cerden cybe poktanır tilep turup peer polza, azyga saat appaar. Stolovajñ orulgalıq (2000 akş) kılırkanı piccii ca-zynda poor tur. Kızıldın xej

şalıñnıq ulus cemnenir stolovaj-lar eves, slernin xej azyldın tur-ar azy-agılyq pydyrylge cerinıñ stolovaj xarın piccii karılgalyq turar uzurluq.

Brigattar sanında piccii kılzı-öq majgıñnı turar appaar. Onu amdıgaaştan peletkeer. Anaş şı-đıraa, cıny-taa kılır. Oon ıñaj brigattar sanında xana solunı kılır alır. Xana solunıñ cır-şar bıazın peletkep alır. Sol-unıñ nam, cazaatın toktaalın ında tajılyrlar peer, kezıgınnıñ brigattar sanın-ce tomıjlar peer. Tırıq curuktu şelge yndı-ryr peer. Brigattar azyldınga tuz-alazır kezıgınnıñ uyrden pe-letkeer. Şannal akşazın ekki azy-qlaar. Azyldın corulgaşın pol-gaş ekki azyldar turarlarnı solun-ga pizilir.

Aat ceminiñ tugajında kedee-ce surgakclar yndırze coguur.

Kyrekonom, arattar-pile xarız-azırdı, kyrekonom arattarga-taa tuzalazır, arattar kyrekonomga-taa tuzalazır appaar. Kyrekonom arattarga kandyq janzylyq tuzal-aarıl teerge, arattarnıñ andazın-ıñ septer peer, artık andazın, illir par polza, cook arattar, MAE, CAE-lerge yreves kıldır peer uzurluq. Yrezin arıqlaar maşın-alarnı arattarga peer, xoran artsa iji cangıs arattarnıñ yrezinıñ xor-annar, yleger koryzer. Arattar-dan polza, kyrekonomnıñ azyld-ınga, ılangıja pıgazynga tuzal-azır uzurluq.

Mıñdyq-mıñdyq cybeler şıptu par polza, azyldın ızyñnıñ polgaj. Azyldın pıñnıñ eeldek, ol-arnıñ azy, amdıralıñnıñ yrgıley koor. Şalıñnıñ saadadı polvas, azyldın pıñnıñ şalıñ şannaşkıñ-ıñ aj-ajnıñ 1-de polgaş 15-zinde sanar perip turar uzurluq.

Azy aattarnı ıñaj peer xam-aan cok mınar coruktu soksağır. Am slernin camdıq ulustarınar kaja tuu Peldir-ce iji yş aattı şanaktarın, po-la yzylyes cor-ıur tur. bndıq turarın soksaşa coguur.

Pygy sklat, anmaarlarnıñ tolg-andır xerimner kazaalaar. Kaza-kuzaa iştin po ıñkaş turguzup polvas. Emge curumnuq, arıq-siliq, aajlyq-paaşlyq turguzar xerek.

Eş Tokanñ po ajttışkıñnıq cugaazın pyrynı-pile xyleep al-gaş, xuraldın toktaalınga pizilı-şaan, oon yndezilees, pygy kezı-gınnıñ azyk xuralın corutkan. „Şıñnıñ“ kores-pondenci.

Kyrekonomnar 1936 cıldın caskı tarılgazynga ertte peletkengeş, arattarga ylagerliq polıulı!

Elegeste „Toka“ kyrekonom, nam, cazaatın paaşalgazı-pile 1936 cıldın caskı tarılgazynga eleen ertte polgaş cediişkinniq peletkenip algan tur.

Po 3 ajnıñ 20-ge cedir septer peletkep algan cıylderi polza: inter. tep uluq traktor 7 (cyk-le xendri cok), forzon tep picce traktor 1, traktor andazın 6, traktor-pile taraa cazar maşına 3, aat-pile cazar maşına 10, aat andazın 60 xıre, illir 50 (cyk-le tooora bıaştarı septettinmeen), xomuut 180, sidolka 180, cygen 70, cular 90, aat tıñ xendir 190, uzun coon xendir 100 xıre, tem-ir-xıyrek 130, sugat idii 35, majgıñ 5, terge 10 azyq. Maş-ina cıpek polgaş xer-xerekkel talazı-pile mıñdyq cıyılderni peletkep algan.

Yrezin arıqlaans: kılzı-tastı 130 toonnu arıqlaar turgan pol-za, 135 toonnu arıqlar algan, su'an 60 toonnu arıqlaar tur-gan polza, 65 arıqlar algan, şıptu arıqlar algan yrezini 200 toon.

Traktorga 15 kızıni 2 aj iştin-de öeredip algan. Ergi ulustar-pile kadı traktorcular 20 kızı pelen par. Uluq pıganıñ tezyñ septer bıazı pelen par polgaş myn pıganıñ tezyngı artık xaalga kılzın kılzın-na egelep kılgaş, anı xaarzaan tuda pergen. Onu 4 ajnıñ 15-de pelen kılır alır.

bndıq polza-taa, peletkel azyldında cetpes cybeler eleen xej tur: sugat idii am 35 xerek, majgıñ 4 xerek, xoran kelbeen-inin cıldagaany-pile yrezinıñ cangıs-taa xoranıvaan. Nam, ca-zaktan kyrekonomnar cangıs-taa xoranıvaan yrezin cazyr polvas teen polgaj. Po kyrekonomnıñ pır cetpes cyvezi yrezin xoran-ıvaan ol tur.

Tarılgaga 180 aat xerek tur-gan polza, am 160 aat par. 160 aattın kyzy koncuq cuga, ekki-le teeni ortumaktan kudu, paza 26 aattın oorgazı ojbak. Aattın sanı ege-paazında ceder turgas, camdılyzı satıngan, cıtken pol-gaş Coldak-ool tep kızı mırıñaj 6 aat cidirgen tep turar. Aattar-

nyñ kyzy cugaalaannıñ cıldagaany polza, po kılzın xej cuduk ta-zaaş azyly ulgatkan, paza cam-dık kızıler ıñaj peer uluq xın-ner mınar, aat ergelekcleri tus tus onaşkan aattarnı ekki azaa-vajın turar.

Tarılganñ brigadirlerin am-taa peletkeveen. Am 4 ajnıñ 15-ke cedir peletkep alır polgan. Am turar pygy azyldın bıa ulus-tar-pile kattaj 150 xıre kızı par. Oon kılzınga paza 150 azyldın xerek. Mıncangas 300 xıre azyldın polza, tarılgan erttirip şı-daptar tep turar.

Kıvar-suq 21 toon xerek tur-gan polza, am 4-le toon par, am 17 toon xerek. Oon cıldagaany, kılzıgaardan keliri xozudaan.

Oon ıñaj mal azyaar sigeni cok, aattarga sulanı cırbalaaş kılzı-tas savanı-pile xolup peer, şölynde kurgaq toorguş şıptık savan peer. Po tugajında kyrek-onom po cıldın sigen peletkelin cetpes corutkan tep, ertken ky-zın 11 ajda ARN TK prezidiym-ıynın toktaalı-pile ajtkanı kon-cıq şın poor turar.

Kyrekonom arattarga tuzalaar talazı-pile kandyq sor-ulga salır turarıl teerge, yrezin arıqlaar maşınalarnı cook-kavıñ-ıñ arattarnınga tuzalap peer, tar-gannarın paza cook kavıñnıñ arattarnıñ andazın cepseen sep-ter peerı-pile corudar. Yrezin ar-ıqlaarnıñ tugajında arattarga surttaal salır.

Po cılyñ tarıy tep turar tar-aazınñ gazı kılzı-tas, sula kat-taj 1300 ga, sigen 200 ga, kat-tışkaş 1500 ga.

Tus kyrekonom po cetpes cı-yılderni coldak xuussa iştinde bıak peletkep algaş, caskı tarılgaga erestiq egelep kırı coruk en cıgula. Cetpes cıyılderni kan-cap kyysedip alır polgaş kazaan toosturarnıñ tugajında, ARN uyrıynıñ prezidiymıñnıñ xuralı-nga eş Tokanñ pergen ajttış-kıñnıñ polgaş paza ARN uyrı-yn pygy kezıgınnıñnıñ xuralı-ñnıñ toktaalın parımdalap kyys-sedir polza coguur.

Lyndyp.

Paris komunıñnıñ 65 cıl polgan oju polgaş RTO-nıñ 13 cıl polgan ojıñnıñ ekki xıny Mart ajnıñ 18-tiñ xıynı Elegeste „Toka“ kyrekonomnıñ alban xaakcları polgaş azyldın pıñnıñ pıjırlıq xuralın kılgaş, uk xuraldın xındılyq prezidiymıñge ešter: Cıymıt-tazı, Xemeik-ool, Toka, Tovarıstaj, Xasık-cap slerni songıva-şaan, cazaak, namga revolustıq pıjırnı cedirip tur.

Kyrynıñnıñ azy-agılyñnıñ ylegerci— „Toka“ kyrekonomnıñ azyldın, alban xaarlarından cazaak, namnıñ murnınga tangır-aqlar temdeqleeri polza;

1. Telegejnıñ azyldın angızınñ xeree tees, kalcaaraan kar-gıstarnıñ kara-pazıñnıñnıñ saja-sajazı-pile xılincektedip cıdar revoluscı eş-öerlerge tuzalaar organizaska kattybı turar TAR-nıñ RTO-zunıñ salır turar sorulgaşın kyysseğirıngı, tus kyrekonomnıñ pygy conı kirzip, kalcaavıs-pile RTO kezıgıny po-op, oon azyldın saızradır, telegejnıñ revoluscıarınğa sağış setkilıeıstı kadar-pis.

2. Orannıñ pot ergezin pışdarınğa tus kyrekanomnıñ azy-ldın moon songar ulam saızradır, ılangıja am taarızır kel-gen caskı tarılgaga xamık peletkeldiq kyzyys-pile ertte ege-lees, cazaak, namga cediişkinniq tıñneldi koryzer-pis.

Paris komunıñnıñ 65 cıl polgan taraskaldıq xıny polgaş RTO-nıñ internatsıonalıq ekki xıny Mart 18-zı telgerezin!

TAR-nıñ cazaak, namı polgaş oon paaşnıcları telgerezin! 1936 c. 3 a. 18 x.

Xural prezidiymı.

СХК-га cut-pile хырезир
тугајнда Сазак сөрін-
ен томулдарь сораан
Хазак-сар,

ХАМААТТЫ КОННУН УТТУНДУРБАС УЛУОҖ ТУЗАЛАМСЫЗЫ

Pistin Tees-xem kozuununuñ teviskeer curtunga, aýyldyq cut tavaryşkaş, ыңај peertten kizi, mal cemi seerttyr argazy koncuq pergedep turda, Sovet xamaattylar kazañ-taa uttundurbas. uluq tuzalamcyn kergyskenin manaa todargajlaarga: Coguñ cerden kozuun tevyngce cedirip ekker pergeni: sula 84 toon, sigen 16 toon, talgan 40 toon. Po cyylderni şanak oruñ yngenden peer, po cýldyñ 3 ajnyñ 5 - ke cedir, pistin kozuunnuñ kede sumularaŋa Sovet xamaattylar-ýndan seerttyr cedirip perip turgany: sula 64.641 kil., sigen 10124 kil., talgan 40.760 kil. — mýndyq cyylderni şanak-pile corup polgu-teq cerlernin seerttylgezin xandyñr şydaan polgaş sangys-la Kassyk sumuzunga cedirip şydaaan.

Xarñ moon-pile kadý, pir uttundurbas kergysken uluq tuzalamcýz polza, Palgazynda „Revolus calvyyz“ ter attyq kolxos polza, pottaryñyñ ekki turazy-pile sula 240 puut, kek-taraa

75 puut, xar ezer talvyy 22— mýndyq cyylderni pottaryñyñ aatxely, kizi-xaraazy-pile seerttyr algaş, myñ seerttylgeni „Kazyxolu“ ter at-pile adaan, kyzyl tugun tutkan, kyzyl koozun şyşturgan kelgenner.

Po cyylderden ar kerge, Sovet xamaattylar, pistin kozuunnuñ cut aýylyñga koncuq uluq tuzalamcýn kergyzyp turar-pile kadý, xarñ pottaryñyñ kyzyl kuzypile keep tuzalazy, arat masanyñ mal-maganuñ keergar xagalzar turar coruk polza, kancaar-taa aa-cok eeryşkylyq, am-ýrancyq polur tur.

Sovet xamaattylarñyñ mýndyq pottuq tuzalamcýzga tajanyñ algaş, po kyyştyñ aýyldyq cudunga sangys pa aş mal perbes teş, arat massa uju-cýdyñ cok xar ezip, malnyñ adakkyñ odarlady, cer cetpesterin cazaktyñ tuzalamcýz-pile azybar, pa za SSRE-nin tuzalaan sula, sigenin ceptyy-pile azyqlap turar.

TXK-da aratkor organizakcýz Namzyraj.

Kulturluq tuzalamcý

Pil-xem kozuununuñ Өөк sumuzunda xamaattylar komitedin-xereezenneri ylegerliq tuzalamcýn pistin xereezennerge ajttur turar. Cyl teerge, Ojun-şibi-de 22—34 tugaar arvannarñyñ xereezenneringe sanitarlyq curttaarñ ajttur-şaan, 2 razynny cugajy-pile cugajlap, cuqgaş, xalaska pergenner. Pa za 36 cýldyñ 2 ajda Ojun-şibi xereezennerin orttuzunga cut-pile temissezir tugaýynda xural klyp, xereezennerin orttuzunga surttaal azyly corutru-şaan, cazyñ nogaanyñ kancaar tarbyrga ekki polur cyvel, oon azyly cyu xire polurul ter cyveni ajttur pergeş pargannar. Oon agyda pistin sumunyn canynda xamaatty xereezennerin cyzyp-raazyñ pottuq tuzazyñ cugaalap cetpes. Cyge teerge, petti kady-pezin aaldaryñ piccii uruqlaryñga ak xejlen, cygyrny tararar peer polgaş arny-razyn co dar ak arzyldaryñ cup-taa, taarar-taa perip turarlar.

Ystynde piccii cizekterden ar kerge, xamaatty xereezennerden tava xereezennerge ekki ylegerin kergyspy-şaan, tuzalap turarñ kerge koncuq pajylan-cýq tur.

Pistin tava xereezen eş-öör ol eş-öörnyñ ajttur pergen ylegerin 100% kuyssetpi-şaan, tuzalap turar cyylderin cör azyqlaary cugula tur eves-pe.

Tengyr-ool.

Xereezen Sangýjaanyñ ylegerliq azyly

Kaa-xem kozuununuñ Pelbey sumuzu 1 tugaar arvanda nam kezigyny xereezen Sangýjaa, nam, cazaktyñ ajtturşkynny kuyssedip turar. Todargaj cizekterni kerge: 35 cýlda malnyñ paazy 17 turgan polza, po 36 cýldyñ 3 ajda 27 paş appargan. Ol malnyñ 36 cýldyñ kazynda cutka alýsyp teş, pygy-le arga xem-ceqni er ulus-pile pir temej corudup turar.

Eş Sangýjaa, arýq-şevetni sagyyr talazy-pile eş-öörnyge yleger cizeen kergyzyp turar, cyl teerge, podunyn caş uruyn urylycy cur, uruynun amdyral pajdal-yn polvaazyñ jozu-pile taarştyr-yp cemgerip turar, pa za öönyñ iştin arýq-siliq ar, ajak-xymzyñ urylycy cur, podunyn ol ylegerin-ce arat xereezennerni kbygyr turar.

Xereezen eşter, eş Sangýjaa ыşkaş, erestiq azyldaary cugula tur.

Sumu targazy MONGE.

Tajvñ turgan cýlg malñ carýp aldylar

Paşyn - xemcik kozuununuñ Kargy sumuzunyn cagyrga xuralynga ertken 35 cýldyñ. 9-10 ajlar yjezinden egelep, cýlg mal-dý kadýr kadyrany-pile 2 kizini tuska! xezileş, 360 cýlgny odarlattan, myñ cýlgny kadagalaan iji kizi 36 cýldyñ 1-2 ajlar cedir koncuq ekki odarlady, xavyr kelgen turgan.

Bncap turvu-ce, 8 tugaar arvannyn Telger, 2 tugaar arvannyn Tondar, Önygy olar, aña tajvñ turgan cýlgzyñ, xezeli peerin den tadagalzaaş, carýp algaş ezim tajga-ce undyrypterde Telgerinñ pir askyñ pery cazarlap kaan poldu.

Oon xaraazy-pile xamýk cýlg, cer-sana carlyp, camdy eenzirep corup pergen. Po tugaýñ sumu cagyrgazyñ cerinden kancaar keryp tur irgi?

Xñap-coruur.

Byaş tiler zavottun azyly

Kzyly-xoorajda Us-lybyş evilinin byaş tiler zavodu, 1935 cýlda uk azylyñ şuluudap egeleen. Myn cýlda undyryr produksunu 193.840 akşaga cedirer teen polza, 35 cýldyñ 4 tugaar kvartal-nda 225.236 akşaga cedir azyly kuyssetken, cok polza, 116,2% polur tur. Myn cýlda azylyñnar-nyñ şalyñga 20,6% carýqdaar turgan polza, seelgy kvartalda cyk-le 11,9% carýqdaan, o o n arikanyn zavottun xerengizi poldurğan.

Tiler byaştyñ pir xynde 20 k/m tiler turgan polza, seelgy yjede 25 k/m cedir tiler appargan. Ol polza, maşinanyn septelgezin texnik jozugaar kyş klyp algan-nda polur. Cyl teerge, ottular byaşka xireeniy myjaan xereqler turgaş, maşinanyn kyzyn 34 aat kystyq poldurup taarştyrgan.

35 cýldyñ egezinde pistin zavotka tava kizi cok turgan polza,

am 36 cýlda 7 tava kizi azyldap turar, olarnyn iştinden maşina azylynda eş Kapyk, uk azylyñ texniñge kaska xuussa iştinde ekki öerengeniy-pile 60 akşaga-pile şannatkan polgaş xamaatty ulus-tan pa za teere azylyñga 3 kizi sanatkas cysten euy akşaga xoly-pile şannatkannar.

Am po cýldyñ 2 ajnyñ 15-ten egelep, byaş cazaar cerni platin zavotka kattyştyrgan. Byaş cazaar cerniy azyly koşkak corup turgan polgaş pydyrylgeni planyn kuyssetreen, xarñ yner carlygazy kavydeş turar pergenin parýmdalaaş, byaş tiler zavotka şuut kattyştyrgan.

Moñ songaar byaş tiler zavottun undyryr produksuzun eriken cýldan arttyk şynarlyq poldurur sorulgan şalyr algañ azyldap tur-plis

Byaş tiler zavottun ergelektzi MONGE.

Şujda mal azyly

Paşyn-xemcik kozuununuñ Şuj sumuzunyn 11 tugaar arvannyn cýl-cýlda malnyñ paş saný öskenin todargajlaarga polza:

1934 c. 1935 c. nemeşkeni.

Inek—186	233	47
Cýlg—77	102	25
Xoj—592	696	104
Öşky—361	517	156

Şuptu 1216 1548 332

Po ystynde sandan kerge, tus arvannyn malnyñ paazy mur-nunda cýldan-eleen nemezip öskeni todargaj polur tur.

Tus arvannyn iştinde 36 cýlga

udur solun parlalgada klyzyp turarñ kerge: „Şyn“ solunnu cýlda cagaannar—2 kizi, 6 ajda cagaannar—5 kizi, „Xostuq arat“ solunnu cýlda cagaannar cok, 6 ajda cagaannar—4 kizi, „Are-ve şyn“ solunnu cýlda cagaannar cok, 6 ajda cagaannar—12, „Cazaktyñ kol medeezin“ cýlda cagaannar—1 kizi, 6 ajda cagaannar—2 kizi.

Po ystynde kergysken cizekterden yleger algaş azylyñnyñ, moon songaar ulam sajyradaryñ oraldayp tur-plis.

Arvan targazy Calzyr.

Pistin xarýbyş

PXK Xendelende Coorgan—Kartaş xoorajynga saraattaryñ azyqladyş teenin, kymnyñ sigeniy? oozu plaitinmeen teleede undyrvreen.

UX K-da P. Maazyk—„Şyn“ solunnuñ aratkoru „Ezir“ Uluq-xem kozuun-nyñ postazy aarylyq ter pizeeniy xyl-eves-pis. Cyge teerge, solun tazyk-cýz Caş ooldun pagy tur ter cyulyñ erengej tur Cyge teerge, kandy-taa cyveni pizilide, cerniy ady xerek polur cyve, sen ol solunnu pa za ekki nomcup ker.

PXK Kargyda Tamdyñ—Toolajlyqga xural polgan tugaýñ, ol cerinderde xana solununga piziner. Kók-tejde „Xñap coruur“—pir inek kerdym ter cyulyñny, ol ceringe xana solununga pizi.

Mezegejde „Xñap-pilir“—Tyndyp-ooldun taraa tozup algan tugaýñ, ol cerinde xana solununga pizi.

CXK Kzyly-taqda Pajyr—oor-pile eres temissezil ter cyulyñ erengej poldu.

CXK Cýrgakkyda „Kergen“—Tavaa xamnap turar ter cyulyñnyñ uzuru pildinmes tur.

Pajan-k olda Şymcaan-ool—ýtkan tavyşyñnyñ tajlybyş cok tur. Bncaş yñmedi.

KXK Koptuda Caş-ool—surguul azylyñnyñ tynneli ter pizeen cyulyñ, kazanga cedir öerengeniy pildinmes tur.

CXK Xelyktyqde K. Koncuk—cut-pile öigen maldyñ sanyn pizeeniyer-

de, kazanga cedir ыncar öigeni pildinmes tur.

Tozuda Sapcaj—casky nogaa tarylgazyñnyñ tugaýynda pizeen cyulyñer erengej poldu.

CXK Kzyly-taqda Öner—Askirofka pizeen xarýbyşnyñ kozuun ergeleer cerge xomudap klyriner.

Paşyn-ooldaryñ şannar tugaýynda slerniy pizeeniyer şyn eves tur.

Xendergejde Pirinnej—ceccenner-nyñ cugaazy ter pizeen cogaalcaş-zyñar murnunda camdy yngen polurga undyrvedis.

Cýrgalandyda „Şylyjaa“—Serenmañ xana solununga pizize polur tur.

Cadaana-xoorajda „Ak majgyñ“—podunyn xomudalyñnyñ xoorajda xana solununga cugaalap ker.

PXK Şynaada Peozji—Tojnur aşpek pizikli kazañ nomcuur, pizilr klydyr öerener algañ pildinmes tur. Pa za Capcst-ooldun ekki azylyñ, ol sumu-da xana solununga pizi.

KXK Koptuda „Ala saaskan“—xarýssalga cektaryñnyñ tugaýñ xana solununga pizi.

Sagaan-tolagajda „Kezge“—Tamij malnyñ een syrypty teenin, şynar cok poldu.

CXK Ijmede Tavaa—cut tugaýynda corutkan medeeniy undyryze coguñ euy eriken tur.

CXK Kzyly-taqda Öner—cutka udur temissel ter pizeen cyulyñer erengej polgaş pir talazynda undyryze coguñ euy eriken tur.

Xarýssalgalbyq redaktor

Lyndyp.

CAZALGA

1935 cýldyñ dekabry ajnyñ 28-te yngen № 98 (501) „Şyn“ solunnuñ 4 tugaar arnynda „Cidiriq“ teen cyyldyn iştinde mýndyq obligastaryñ citti teeni puruu pizittingenin kyş cok poldurgaş, oon ornunga azaalga kassazynga şyozatkan obligastaryñ kvitanzyñnyñ cidirdim ter cazam-cýlap carladym.

Kzylyda Paşyaa.

Kyrynenin 1 tugaar tipografv

Koptu aldyñ uurgajyñnyñ amgy azyly

Koptu aldyñ uurgajyñnyñ tustus artelderi, 36 cýldyñ 2 ajda aldyñ cok kara toburak polgaş aldyñnyñ cerlerden kazyp undy-

rer aldyñ tavyşyñnyñ planyn kuyssedip turarñ, moon adaanga kergyzerge polza:

Artelder tugaary	KARA TOBURAK		Kuyssetken xuzuz	ELEZIN		Kuyssetken xuzuz	Şuptu kuyssetken xuzuz
	planş	kyys.		planş	Kuyssetkeni		
№ 1.	375	296	78,93	186	80	43,01	60,87
№ 10.	709	495	69,81	352	260	73,86	71,83
№ 6.	375	286	76,26	186	180	96,77	86,51
№ 9.	208	126	65,00	103	65	63,01	64,05
№ 5.	250	200	80,00	124	114	91,93	85,96
Şuptu.	1917	1403	73,18	951	699	73,05	73,11

Po ystynde kergyzyp turar sannardan ar kerge, myñ artelder klyp undyryr planyn, en terezi-le 86,51% kuyssetken turar tur, po polza, klyp undyryr ceri kuvometir talazy-pile turar tur.

Pir kiziniñ xynde klyp ceri 2 kuvometir 50 santimetir polur, ton cer polza, 2 km. polur, Pistin am artelderniy kuyssedip turgar ortuma-pile-taa kerge, uluq eves polur tur. Pir eves kuvometirniñ xemceen ulgattarar polza, plannyñ azyr kuyssedip algan turar Ijik-plis.

Moon songaary ajlarda mýndyq cetpesteriñ cok klyp alar

sorulgan salgaş, moon arttyk kuyssedelidip poluulunar.

Koptu aldyñ uurgajyñnyñ targazy SEREP.

Solun cagylgazy

Uluq-xem kozuunu Urvyn sumuzu un solun cagylgazyñ po cýldyñ 2 ajda kerge: „Şyn“ 50, „Areve şyn“—38 „Byleten“ 14, kalyşkaş 103 cagylgalyq. Uk planynga am 47 cetpejin turar, monu 3 ajnyñ 1-de cedip alaryñga sorulga salylyñar.

Sumu targazy PAJAN-OOL.

Koptu aldyñ uurgajynda profes uury uduur tep paardy

Koptu aldyñ uurgajynda prof. uuryñnyñ azyly xej massadan xoor-lyp turar, azylyñnarñnyñ orttuzunga kultur massalyq azyly mtyñaj corutpajyn turar, azylyñnar-nyñ iştinde xural-suqlaa klyp, olarnyn iştinde ekki, paak azyldap turar azylyñnarñnyñ ilere-dip turar coruñ mtyñaj cok.

Prof. kezigynynge caa kezigyn elzidip klyp ar turgan ceri mtyñaj cok turar, myñ uurgajyñnyñ azylyñnarñnyñ iştinde 40 azyq tava azylyñnar par, olarnyn iştinde 24 kizi prof kezigyny eves turar. Olarnyn iştinde kultur mas-salyq azyly corudup, kezigyn evesterniy xandyñr ar turar kon-cuq cetpes.

Podunyn uurynde paktaap turar, kezigynneriniñ tadavyñnyñ pezin sesce xavyr ar şydaajyn turar xarñ moon murnunda Prof Ter cöylelinin 1935 cýldyñ 12 ajda undyrgen akşaga kamnaar tugaýynda toktaalyn 36 cýldyñ 1 ajda tynpaaş prof uuryñge revis

komisty songaan cyve, am ol komistar po 2 ajnyñ 15-ge cedir cuny-taa klybaan.

Moñ murnunda 36 cýlda tus uuryge orus, tava azylyñnar pot-taryñnyñ ekki turazy-pile 150 akşan tuzalap pergen turgan, am ol akşan nam uuryñnyñ targazy Aldyn-xerel ter kizide ceqdirip kaan turar.

Pa za 1934 cýlda Koptu aldyñ uurgajynga prof uuryñge turgan Aldyn-xerel ter kizi, kezigyn tadavyñnyñ 163 akşan podunyn paak salgaar kadagalaany-pile cidirgen turgan kizi cyve, ol akşan tel-een telbeeni pildinmes turar polgaş xarñ nam tynnar turarga, Prof-es ter cöylelinen şannatkan kizi-men ter turgan polur tur.

Koptu aldyñ uurgajynda prof uuryñ coguñ cerinden tarj xem-ceq alar polgaş pa za Aldyn-xereldin cooqlap algan akşazyñ tar-ýj xanaar polza coguñ poor ter kulak salyp olur-men.

TEMIR-UDAZYN.